

ПРАКТИКИ В ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА ВИСОКИ ПОСТИЖЕНИЯ В ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ – ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНИЗАЦИЯ НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ВАПЦАРОВ“ – С. СРЕДИЩЕ

Описание на ЦВП в ПОО

Професионалната гимназия по механизация на селското стопанство „Никола Вапцаров“ – с. Средище, (ПГМСС) е основана в гр. Силистра през далечната 1959 г. като машинотракторно училище. От 1961 г. училището се премества в с. Средище. От 2010 г. професионалното училище по механизация на селското стопанство е преобразувано в професионална гимназия по механизация на селското стопанство „Никола Йонков Вапцаров“.

Повече от 60 години училището предоставя качествено и ефективно професионално образование и обучение (ПОО) по професии и специалности в съответствие с потребностите и приоритетните отрасли на региона в областта на селското стопанство.

По сега действащия Списък на професиите за професионално образование и обучение ЦВП към ПГМСС „Н. Вапцаров“ – с. Средище, ще развива две професионални направления:

- 525 „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“;
- 621 „Растениевъдство и животновъдство“.

Центърът за високи постижения в ПОО ще бъде изграден по проект BG-RRP-1.014-0020 „Изграждане на Център за високи постижения в професионалното образование и обучение в Професионалната гимназия по механизация на селското стопанство „Никола Вапцаров“ – с. Средище“, финансиран със средства от Механизма за възстановяване и устойчивост, Процедура BG-RRP-1.014. В рамките на проектните дейности ще бъде извършен ремонт на помещения в четири сгради, в които ще се разположи ЦВП в ПОО. Ще бъдат изградени и оборудвани лаборатория по „Растениевъдство и почвознание“, лаборатория по „Агротехнологии“ и зала „Агротехнологични системи“, модулна ферма за отглеждане на овце, крави, свине и птици, учебна работилница „Транспортни автомобили“ със склад за съхранение на материали и консумативи, три учебни кабинета – кабинет по „Двигатели с вътрешно горене“, кабинет по „Автотранспортна техника“ и кабинет по „Пътностроителна техника“.

Материално-техническа база на гимназията (МТБ)

Материално-техническата база е физическото доказателство за предлаганата образователна услуга и придава индивидуалност на съответната образователна институция. МТБ оказва съществено влияние върху качеството на образованието и особено върху придобиването на професионалните компетенции от обучаемите. За да отговори на потребностите на обществото и да достигане на европейските стандарти за образование е необходима съвременна и модернизирана база.

Положителен за ПГМСС „Н. Вапцаров“ е фактът, че разполага с два учебни корпуса, общежитие, учебни работилници, ремонтни халета, столова, стадион, спортни площадки и огромно дворно пространство с кътове за почивка. Има обособени 2 специализирани учебни кабинета по професионална подготовка, 2 компютърни кабинета, 4 учебни работилници, оборудвани със съвременни машини и инструменти, макети и симулатори. Гимназията разполага с необходимата компютърна и офис техника, локална мрежа и интернет – настолни и преносими компютри, принтери, скенери, мултимедийни проектори, копирни апарати и многофункционални устройства. Това дава възможност не само за качествено обучение по ИТ, но и за интерактивно обучение по всички учебни предмети.

ПГМСС „Н. Вапцаров“ е разположена на 96 декара площ, разполага общо с 952 декара земя, която през последните години училището успешно обработва с учениците под ръководство на учителите по теория и практика.

Във връзка с изграждането на ЦВП в ПОО гимназията ще бъде оборудвана с високотехнологична земеделска, автотранспортна и пътно строителна техника. Започна изграждането на учебна животновъдна ферма и лаборатории.

Екип и практики за привличане на учители

В ПГМСС „Н. Вапцаров“ работят 27 педагогически специалисти и 18 души непедагогически персонал. Всички учители притежават необходимата професионална квалификация и педагогическа правоспособност, а 56% от тях притежават и професионално-квалификационна степен.

Привличането на квалифицирани и креативни учители е от изключителна важност за предоставяне на качествено професионално образование и обучение.

Практиките, които се прилагат за привличане на учители в гимназията, са:

- Създаване на привлекателно работно място чрез осигуряване на комфортни и стимулиращи условия на работа за учителите

- модерно оборудвани класни стаи, достъп до технологии и ресурси – всеки учител разполага с лаптоп, а в класните стаи са монтирани проектори или интерактивни дисплеи, осигурен неограничен достъп до електронни ресурси;
- възможности за професионално развитие – провеждане на вътрешна училищна квалификация и възможност всеки учител да се включи в квалификационни форми или преквалификация към оторизирани институции.
- Осигуряване на мотивиращо и достойно възнаграждение, съобразено с всички нормативни изисквания и Колективните трудови договори
- Промотиране на дейности и събития на училището, съвместни събития с други училища, университети и др. чрез публикации в социалните мрежи и публични обяви
- Публично обявяване на свободните работни места, съвместни събития и директна комуникация с ТУ „Ангел Кънчев“ гр. Русе – филиал Силистра, с ТУ Варна, с Аграрен университет – Пловдив и др.
- Въведена система за морално и материално стимулиране и мотивиране на учителите, награди за отлични постижения, възможности за напредване в кариерата и подкрепа за професионално обучение
- Изграждането на ЦВП ще предостави възможност на учителите за професионално развитие на високо ниво, чрез включването им в иновативни програми за обучение, формат „Бизнесът обучава“, в т. ч. майсторски класове и бизнес академии, споделяне на добри практики, обмяна на опит с училища от ЕС и др.
- Осигурена подкрепа и наставничество за новопостъпили учители за по-бързото им и ефективно интегриране в учебния процес
- Осигурена безплатен транспорт от и до работното място, чрез което се осигурява достатъчно време за отдих и баланс между професионалния и личния живот

В резултата на съчетаването на различните практики за привличане на учители в гимназията няма текучество на кадри и работят само правоспособни, квалифицирани и мотивирани учители, сред тях и млади хора – 37% от всички учители, което е предпоставка за повишаване качеството на предлаганото образование и успеха на учениците.

Практики за привличане на ученици

- Въвеждане на нови подходи и методи при организиране на план-приема:

№ 101124772 – ERASMUS-EDU-2023-EQAVET-IBA — Vireo 4 U

- популяризиране на възможностите и постиженията на гимназията – изработване на рекламни материали; публикации в социалните мрежи, на сайта на гимназията, в пресата; организиране на „Дни на отворени врати“;
- навременно и ефективно консултиране на ученици и родители – провеждане на информационна кампания сред ученици и родители чрез посещение на основните училища от региона, срещи-разговори с родители.
- Въведена система за морално и материално стимулиране на учениците
- Провеждане на фестивал „С песни и танци по жътва“ с участие на ученици от основните училища от региона – вече две поредни години
- Осигуряване на стипендии и подпомагане на деца от социално-слаби семейства
- Безплатен транспорт за ежедневно извозване на учениците от и до населените места от общините Кайнарджа и Добрич – селска
- Безплатно столово хранене
- Осигуряване на безплатни учебници, тетрадки и учебни помагала за всички ученици от гимназията от 2005 г до настоящия момент
- Възможност за настаняване в общежитие с много добри битови условия
- Възможност за ежегодно участие на ученици в проекти по програма Еразъм+ в професионалното образование

Установяване на партньорства

▪ Партньорства с местната власт

Гимназията има ползотворно сътрудничество с всички общински структури на община Кайнарджа, а за гр. Силистра – и с отдел „Закрила на детето“, с Местната комисия за борба с противобществените прояви на малолетните и непълнолетните, с органите на МВР, със служба „Социално подпомагане“, с Регионална здравна инспекция.

▪ Партньорства със сродни училища и с висши училища

- По Националната програма „Иновации в действие“ са създадени партньорски взаимоотношения, на базата на подписани договори с иновативното училище Професионална гимназия по земеделие „Стефан Цанов“ – гр. Кнежа, с Професионалната гимназия по земеделие „Тодор Рачински“ – гр. Генерал Тошево, с Професионалната гимназия по транспорт и лека промишленост – гр. Омуртаг

- Рамково споразумение с Варненския свободен университет „Черноризец Храбър
- Рамково споразумение с Аграрния университет – гр. Пловдив, за партньорство при организиране на съвместни инициативи и обучения, организиране на съвместни отворени лекции чрез обмен на лектори от университета, взаимно популяризиране на дейността на страните в публичното пространство, взаимно осигуряване на материално-техническа база за провеждане на обучения.

▪ Партньорства с местния бизнес

Гимназията има подписани договори с 32 фирми, земеделски производители и кооперации на територията на областите Силистра и Добрич за провеждане на изведени учебни практики и производствената практика на учениците от X, XI и XII клас. Изведените учебни практики дават възможност на учениците за по-добро усвояване на придобитите теоретични знания и прилагането им в практиката на реални работни места. Така учениците имат възможност както да се адаптират към работните условия в съответната фирма или земеделска кооперация, така и да придобият знания и компетентности за нови технологии и съвременни селскостопански машини и съоръжения или нововъведения в автотранспортната техника.

Представителите на бизнеса участват в разработването на учебните програми по производствена практика и в комисиите при провеждане на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация.

▪ Международни партньорства и участие в мрежи

През 2022 – 2023 г. училището реализира eTwinning проект на тема: „Образованието е навсякъде“ в партньорство с 5 училища от 3 града в Турция, за което получи национален и европейски знак за качество. Основната цел на проекта беше разнообразяване на извънкласните и извънучилищните форми на работа, както и повишаване на интереса на учениците към учене извън класната стая. В тази платформа за комуникация между училищата в Европа, учителите и учениците имат възможност за виртуално сътрудничество, участие в вебинари и разнообразни групови форуми, виртуални учителски стаи. В проекта се включиха ученици от IX, X и XI клас, учители по български език и литература, по английски език и по история и цивилизация.

Гимназията има договор за побратимяване със Светльовския аграрен колеж в Молдова за обмяна на опит и добри образователни практики и договор за партньорство с Професионалната техническа гимназия „Хюриет“ в гр. Бурса, Турция.

▪ **Работа по проекти и използване на чужд опит**

ПГМСС има богат опит в организиране на мобилност на ученици за обмен на опит и знания в сферата на селското стопанство и автотранспортната техника. През последните години се работи по 9 европейски проекта: 1 по програма „Учене през целия живот“ и 8 по програма ЕРАЗЪМ+, дейност К1 за мобилност в областта на ПОО. По тези проекти повече от 160 ученици са провели практика на реално работно място във водещи фирми в Турция, Полша и Италия.

В процеса на изпълнение на проектите по програма ЕРАЗЪМ+ гимназията разшири международните си контакти и работи в партньорство със: земеделското училище в гр. Легница, Полша; Техническото и професионално училище в Мокжешов, Полша; Професионалната гимназия в гр. Бурса, Турция.

За два от проектите ПГМСС получи Сертификат за качествено изпълнение на проект по програма ЕРАЗЪМ+ през 2016 г. и 2017 г.

От 2021 г. гимназията има акредитация по програма Еразъм + за ПОО, по която е реализирала един проект и работи по втори за практика на реални работни места на ученици и наблюдение на работа на учители и персонал.

Гимназията изпълнява проекти и по националните програми (НП) за развитие на образованието, които се финансират от Министерството на образованието и науката, работи и по проекти по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. и Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.

Внедряване на иновации

ПГМСС „Н. Вапцаров“ не е иновативно училище, но уверено върви по стъпките на такова, изпълнявайки своята основна цел – да предоставя качествено образование и практически приложими знания и умения на младите хора. Основните приоритети в работата на гимназията за постигане на основната ѝ цел е създаване на благоприятна образователна среда чрез непрекъснато обогатяване, актуализиране и модернизирание на материално-техническата база на училището.

През последните 2 години в гимназията са внедрени иновативни и високотехнологични машини, стендове, тренажори и съоръжения: 2 интерактивни дисплея с компютърен модул и мобилна стойка; метеорологична земеделска станция, използвана в обучението на учениците за навременни действия за провеждане на земеделски мероприятия, съобразно почвените и климатичните условия; земеделски дрон – пръскачка за растителна защита и борба с вредителите; макет на електрически задвижван автомобил в реални мащаби, оборудван с турбо-дизелов силов агрегат; почвоанализатор

ТР-Т2, заедно с комплект реагенти; обръщателен 4 корпусен плуг; сечка за растителни остатъци; компютризирана редова вакуумна сеялка; хедер за прибиране на технически култури; председателен култиватор; автопилот за управление на трактор с инвентар.

За трета поредна година гимназията се включва в НП „Иновации в действие“, чрез участие в мобилности в групи от 4 училища. Това дава възможност да се изгради трайно партньорство между земеделските училища от страната, обединени от общи цели, възможности и желание за обмен на нововъведения, създаване на условия за мултиплициране и партньорство за иновации и добри педагогически практики. Бяха споделени иновативни методи и подходи в организацията и провеждане на учебния процес.

Добрият опит по използване на нови методи на преподаване, споделен по време на взаимните срещи за обмен, се внедрява в гимназията чрез:

- Провеждане на вътрешноучилищна квалификация за споделяне и обсъждане на представените иновации и набелязване на конкретни мерки и етапи на тяхното приложение, адаптиране и въвеждане в образователния процес;
- Въвеждане на придобити знания и опит в реални учебни часове, както и в учебните програми.

Разрешаване на проблеми (възникване и решаване на даден проблем, методи за разрешаване)

При възникване на проблеми в училище се предприемат следните действия за разрешаването им:

1. Идентифициране на проблема

- обсъждане между ученика и класния ръководител, при необходимост и с ръководството на гимназията, с цел изясняване на възникнал проблем и причините за него, и получаване на подкрепа за разрешаването му. В обсъждането се включва педагогическият съветник и/или медиаторите в училище.
- провеждане на консултация с психолог (в зависимост на сложността на проблема);

2. Събиране на информация – анализиране на данните, разговор със заинтересованите страни и идентифициране на причините за проблема

- Планиране на мерки за преодоляването му – дейности в полза на училището, регламентирани в правилника за дейността на гимназията, включване в група за занимания по интереси или индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава;

- За всички предприети дейности с учениците за преодоляване на проблемното им поведение и за справяне със затрудненията им с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда се информират родителите.

3. Оценка на резултатите от приложените действия – при необходимост се набелязват допълнителни дейности

Методи, които прилагаме за решаване на проблеми в гимназията

- 1. Комуникация** – открита и искрена комуникация с учениците, учителите и другите служители в училището за идентифициране на проблемите и конфликтите и намиране на начини за разрешаването им.
- 2. Мирно решаване на конфликти** – прилагане на техники за мирно решаване на конфликти, като се изслушват страните в конфликта, емпатия и преговаряне.
- 3. Посредници** – в някои случаи е необходимо да се намери посредник (класният ръководител, учител, педагогическият съветник или медиатор), който да помогне на участниците в конфликта да се разберат и да намерят общо решение.
- 4. Организиране на подходящи игри, състезания или конкурси**, чрез които се подобрява екипният дух в гимназията и намаляване вероятността за конфликти.
- 5. Обучение на учителите и другите служители в училището в умения за решаване на проблеми и конфликти.**

Реализация на възпитаниците

ПГМСС „Н. Вапцаров“ извършва прием по приоритетни специалности и професии, съобразени с потребността от кадри за региона и Стратегията за развитие на община Кайнарджа – в областта на селското стопанство и транспортната техника. Предлаганите професии са или с очакван недостиг на кадри на пазара на труда, или защитени специалности от професии. През настоящата година в гимназията се обучават ученици по следните професии и специалности: професия „Фермер“, специалност „Производител на селскостопанска продукция“; професия „Растениевъд“, специалност „Полевъдство“; професия „Техник по транспортна техника“, специалност „Автотранспортна техника“; професия „Монтьор на транспортна техника“, специалност „Автотранспортна техника“ и „Пътно строителна техника“; професия „Техник-растениевъд“, специалност „Трайни насаждения“.

Въпреки че предлаганите професии са широкопрофилни и ориентирани към потребностите от работна ръка в региона, само част от завършилите успешно се реализират по изучаваната професия.

Причините за това са: високата безработица в региона, ниският социален статус на преобладаващия брой ученици или несигурност в своите възможности, поради което се реализират, но не по специалността. Малка част от учениците продължават своето образование във висши училища по специалности като педагогика и право.

ИСТОРИИ НА УСПЕХА

Истории от живота на училището

ПГМСС „Никола Вапцаров“ – с. Средище, е училище с традиции и опит, което в годините на своето съществуване, въпреки трудностите и превратностите на времето, се утвърди като модерно, съвременно и предпочитано професионално училище, отвоювало своето заслужено място сред водещите земеделски гимназии в страната, като едно от малкото отлично развиващи се училища в сферата на професионалното образование. От учебната 2004/2005 г., трудно, но с успех, е разчупено консервативното мислене на родителите по отношение образованието на момичетата след завършване на VIII клас и в училището се записват първите ученички. Към днешна дата в гимназията учат 74 момичета.

Земетресението в град Стражица

Учебната 1987 – 1988 се помни с едно събитие – земетресението в град Стражица. Под ръководството на учителите Гошо Върбанов и Атанас Чокоев в помощ на жителите в град Стражица заминават 32-ма ученици доброволци. След това те участват в телевизионното предаване „Час по всичко“.

Битка срещу закриването на училището

В средата на месец февруари 1995 г. в „Държавен вестник“ е обявено постановление за закриване на училището. Мотивите са неясни и вероятно подвластни на бизнес интереси. Инициативен комитет в състав Петър Хърватев – кмет на селото, Васил Илиев – кмет на община Кайнарджа, Дафинка Станева – председател на общинския съвет и Румяна Стефанова – директор на училището, започва борба за отмяна на постановлението. Комитетът изпълнява мисията си и постановлението е отменено. Учители, ученици и родители са удовлетворени.

Фестивал „С песни и танци по жътва“

За втора поредна година гимназията е организатор и домакин на фестивал под мотото „С песни и танци по жътва“ с участие на ученици от основните училища на област Силистра и община Добрич – селска.

Около 38% от учениците в гимназията всяка година участват в различни извънкласни дейности по интереси. Най-популярни и предпочитани от учениците са: Мажоретен състав „Ангелчета“, „Приложна математика“, „Млад химик“, Драматичен състав, фолклорна група „Духът на Добруджа“, кръжок по „Роботика“, клуб „Дигитал старс“. По НП „Изкуства и спорт“ са сформирани 2 отбора – по футбол и волейбол.

Истории на успешни бивши възпитаници

Училището има успешно реализирани бивши възпитаници като учители и специалисти в земеделски кооперации.

Успешни учители

Г-н Камен Неделчев – директор на ПГМСС, от 2001 година, носител на:

- почетно отличие „Неофит Рилски“ за дългогодишната си цялостна високопрофесионална трудова дейност в системата на народната просвета и принос в развитието на образователното дело в България – 2013 г.;
- отличие за висок принос към професионалното образование в България – 2013 г.;
- отличия за качествено изпълнение и отчитане на проекти по Програма ЕРАЗЪМ+ – 2016 и 2017 г.;
- награда „Константин Величков“ за постижения в работата с деца и ученици за преодоляване на проблемно поведение – 2018 г.

Г-н Камен Неделчев е член на управителния съвет на Асоциацията на училищата по земеделие, гори и мебели в България.